

Årsredogörelse 2024

Stadsrevisionen

Stockholms
stad

Innehåll

Förord	3
Stadsrevisionens uppdrag och organisation	4
Stadsrevisionens bedömningar	8
Granskning 2024	18

Läsanvisning

I denna årsredogörelse redovisas en samlad bild av 2024 års granskningar. Revisorernas bedömningar och ett urval av genomförda granskningar redovisas kortfattat. För ytterligare information hänvisas till de årsrapporter som tagits fram för samtliga nämnder och styrelser. Större granskningar redovisas även i särskilda revisionsrapporter. Rapporterna finns att läsa på webbsidan start.stockholm/revision.

Förord

Ännu ett år har passerat och det är dags att summera vår granskning för 2024. Det gångna året har bland annat kännetecknats av säkerhetsläget i Europa, fortsatta konflikter bland unga kriminella samt inflation och lågkonjunktur. Det har påverkat såväl verksamheten som ekonomin.

I vår granskning av socialtjänstens insatser till barn och unga i riskzon för kriminalitet konstaterar vi att flera olika insatser erbjuds. Däremot behövs ett kompetenshöjande arbete, bland annat utbildning för att kunna använda specifika och strukturerade bedömningsinstrument som underlag för vilka insatser som bäst stödjer individen. Att utvärdera om olika insatser ger de effekter som eftersträvas är en utmaning som staden behöver hantera.

En god omvårdnad av äldre är viktigt. Kommunfullmäktige har en indikator för att mäta kvalitet i hemtjänsten som handlar om hur många personer en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod. Indikatorn har funnits länge, men uppnås inte. Endast två stadsdelsnämnder visar på en positiv utveckling under den senaste femårsperioden. Vi revisorer anser att stadsdelsnämnderna

behöver arbeta mer aktivt för att hitta arbetssätt och kompetens för att nå ökad måluppfyllelse.

Att samtliga nämnder och bolagsstyrelser säkerställer att verksamheten bedrivs med tillräcklig intern kontroll skyddar verksamheten mot incidenter, fel och oegentligheter. Årets granskning visar att en tredjedel av alla nämnder och bolag har brister i sitt internkontrollarbete. Det är inget nytt utan det har sett ut så under flera år. Ofta är bristerna kopplade till kärnprocesser. Vi revisorer anser att det är angeläget att stadens olika verksamheter utvecklar sina riskanalyser, vidtar riskreducerande åtgärder samt utför egenkontroller.

Till sist vill vi skicka med vikten av att hushålla med stadens resurser. Stadens låneskuld är hög och får inte bli en belastning för kommande generationer. Att ständigt arbeta för att nå god kostnadskontroll är angeläget.

Bosse Ringholm
Ordförande grupp 1

Mia Sydow Mölleby
Ordförande grupp 2

Stefan Kindborg
Ordförande grupp 3

Stadsrevisionens uppdrag och organisation

Stadsrevisionen granskar på kommunfullmäktiges uppdrag all verksamhet som bedrivs av Stockholms stads nämnder och bolag. Granskningen sker i den omfattning som följer av god revisionssed och i enlighet med kommunallag, aktiebolagslag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt stadens revisionsreglemente. Den årliga granskningen ligger till grund för revisorernas prövning av ansvar och uttalanden om ansvarsfrihet samt för den samlade bedömningen av stadens verksamhet.

Förtroendevalda revisorer

Kommunfullmäktige väljer 20 revisorer att granska verksamheten. Revisorernas arbete och ansvar fördelas på tre grupper:

- **Revisorsgrupp 1** granskar kommunstyrelsen och valnämnden. Revisorsgruppen tar även del av resultatet från koncern- och bolagsgranskning för att få en samlad bild av verksamhet och resultat.
- **Revisorsgrupp 2** granskar exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kultur- nämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, stads- byggnadsnämnden, trafiknämnden och utbildningsnämnden.
- **Revisorsgrupp 3** granskar samtliga stadsdels- nämnder, arbetsmarknadsnämnden, förskole- nämnden, socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden.

Lekmannarevisorer

Lekmannarevisorer för stadens bolag väljs från gruppen förtroendevalda revisorer. Det ger förutsättning för att bedriva granskning utifrån en helhetssyn. Inom bolags- koncernen finns moderbolaget Stockholms Stadshus AB och 16 helägda dotterbolag samt ett delägt bolag. För det delägda bolaget, Stockholm Exergi AB, utförs ingen lekmannarevision. Lekmannarevisionen omfattar bolags ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat samt interna kontroll. En granskningsrapport upprättas för varje bolag. De auktoriserade revisorerna granskar räkenskaper och den interna kontrollen kopplat till rättvisande räkenskaper samt upprättar revisionsberättelser för varje bolag.

Kommunalförbund

Storstockholms brandförsvarsförbund ingår i den sammanställda redovisningen för den kommunala koncernen. Revisionen av förbundet utförs av fyra förtroendevalda revisorer som utses från medlemskommunerna. För perioden 2023–2026 är stadens revisorer inte representerade. Revisorerna biträds av en revisionsbyrå. Revisorerna har lämnat sin revisionsberättelse samt redogörelse för år 2024.

Revisionskontor

Stockholms stads revisorer har en egen förvaltning, revisionskontoret, som utför all granskning i rollen som sakkunniga biträden. Revisionskontoret kan i sin tur uppdra åt konsulter att genomföra granskning. Exempelvis genomförs räkenskapsrevision med stöd av konsult. Revisionskontoret fungerar även som stöd till lekmannarevisorerna.

Av kommunfullmäktige utsedda revisorer

Eva Aronsson (KD), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt suppleant för lekmanarevisor Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Thomas Bengtsson (MP), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt lekmanarevisor Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Lola Bodin (V), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor Micasa Fastigheter i Stockholm AB och Familjebostäder AB.

Åke Dahlberg (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor Stockholm Vatten och Avfall AB.

Ulf Fridebäck (L), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt suppleant för lekmanarevisor Stockholmshem AB och Stockholms Stads Parkering AB.

Elisabeth Grahn (M), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt suppleant för lekmanarevisor S:t Erik Markutveckling AB.

Carolina Gomez Lagerlöf (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt lekmanarevisor Stockholms Business Region AB.

Bengt Hansson (C), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt suppleant för lekmanarevisor Bostadsförmedlingen i Stockholm AB och Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.

Lena Huss (L), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt suppleant för lekmanarevisor Kulturhuset Stadsteatern AB och Skolfastigheter i Stockholm AB.

Björn Jansson (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt lekmanarevisor Stokab AB.

Lena Karlsson (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt lekmanarevisor Stockholmshem AB.

Tobias Karlsson (SD), förtroendevald revisor grupp 1 och 3.

Stefan Kindborg (M), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt suppleant för lekmanarevisor Familjebostäder AB, S:t Erik Försäkrings AB, Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholms Stadshus AB.

Jan Larsén (M), förtroendevald revisor i grupp 1 och 2 samt suppleant för lekmanarevisor Mässfastigheter i Stockholm AB, S:t Erik Kommunikation AB, AB Stokab och Stockholm Business Region AB.

Eva Lundberg (MP), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor för Stockholms Stads Parkerings AB och Kulturhuset Stadsteatern AB.

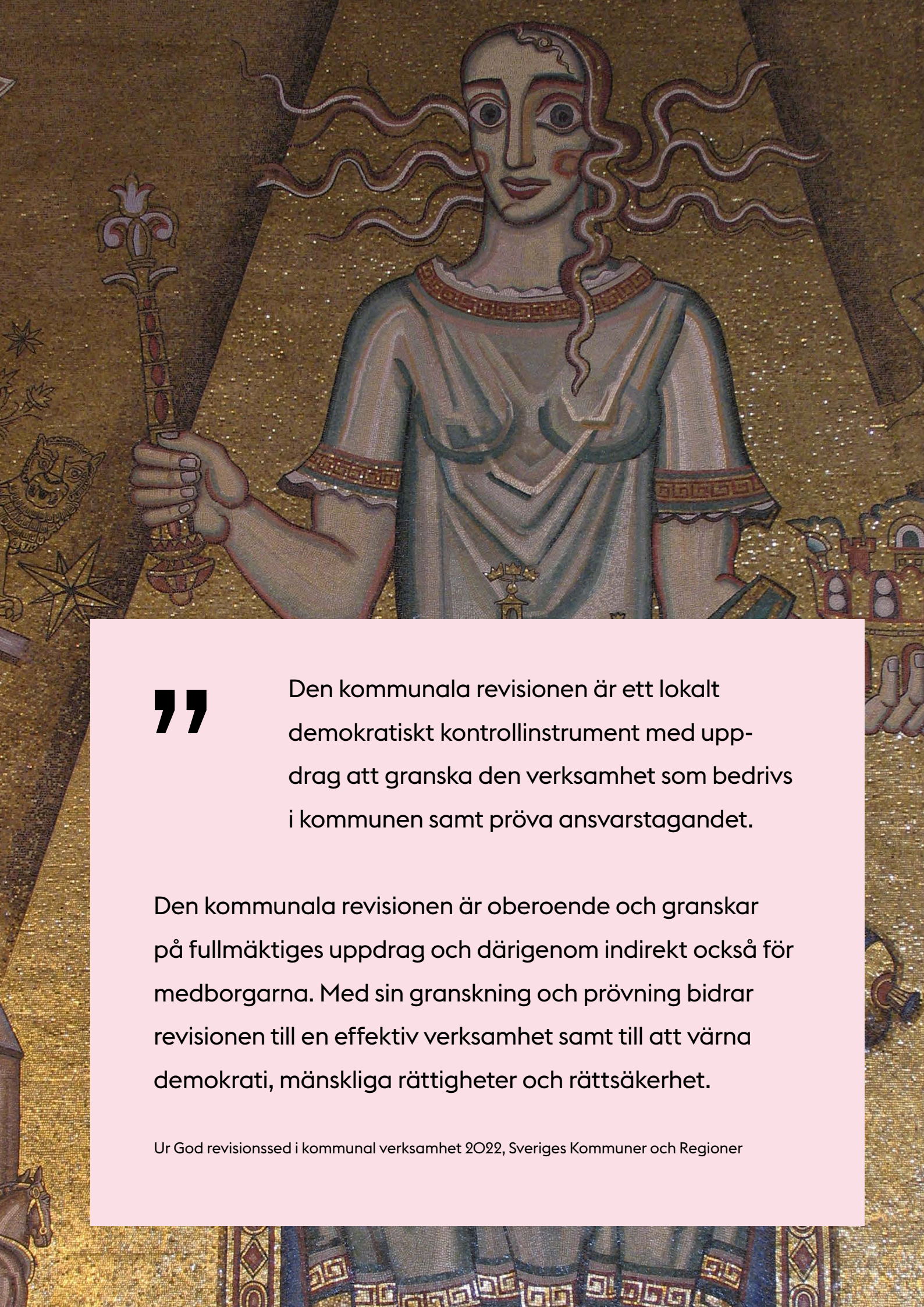
Maria Löfgren (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor för S:t Erik Försäkrings AB.

Amanj Mala-Ali (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor för Skolfastigheter i Stockholm AB.

Bosse Ringholm (S), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt lekmanarevisor för Mässfastigheter i Stockholm AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms Stadshus AB, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.

Mia Sydow Mölleby (V), förtroendevald revisor grupp 1 och 2 samt lekmanarevisor Svenska Bostäder AB och Stockholms Hamn AB.

Erika Wing (M), förtroendevald revisor grupp 1 och 3 samt suppleant för lekmanarevisor Stockholms Hamn AB och Svenska Bostäder AB.

”

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet.

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning och prövning bidrar revisionen till en effektiv verksamhet samt till att värna demokrati, mänskliga rättigheter och rättsäkerhet.

Ur God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, Sveriges Kommuner och Regioner

Stadsrevisionens bedömningar

Samlad bedömning

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har under 2024 granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen och nämnder samt, genom utsedda lekmanrevisorer, i stadens bolag.

Vår granskning visar att kommunstyrelsen i allt väsentligt har ett system för att styra, samordna och ha uppsikt över verksamheten. Nämnder och styrelser har i huvudsak en styrning för att nå följsamhet till kommunfullmäktiges målsättningar och de beslut som fattas. Måluppfyllelsen varierar dock. Avvikelse finns för flera av de indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om för att mäta måluppfyllelse. De största avvikelserna rör bostadsproduktion, men avvikelser finns bland annat även inom pedagogisk verksamhet, socialtjänst, trygghet samt klimat och miljö.

De auktoriserade revisorerna och lekmanrevisorerna har i deras granskning av de kommunala bolagen inte riktat någon anmärkning.

En ekonomi i balans har uppnåtts för 2024 i och med att stadens resultat överstiger budgeterat resultat om 0,1 mnkr. Årets överskott om 2,9 mdkr förklaras till stor del av intäkter från försäljningar och exploateringar. Samtliga finansiella mål uppnås. Den kommunala koncernen redovisar ett överskott om 2,5 mdkr.

Kommunal verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning. I begreppet god ekonomisk hushållning ingår att vara sparsam med resurser och värna kommande generationer. Vi revisorer bedömer att den långsiktiga ekonomistyrningen behöver stärkas. Styrningen behöver i högre utsträckning omfatta den kommunala koncernen i sin helhet, men även investeringar samt skuldutveckling.

En tredjedel av nämnder och bolag brister i sitt internkontrollarbete. Vi revisorer anser därför att det är angeläget att nämnder och bolag stärker internkontrollarbetet. Bland annat genom att verka för att intern kontroll

är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning.

Vår granskning visar att Stockholms stads årsredovisning, i allt väsentligt, har upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Såväl stadens som den kommunala koncernens räkenskaper ger en i huvudsak rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Vår samlade bedömning är att:

- Verksamheten delvis bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Kommunstyrelsens övergripande styrning, samordning och uppsikt i huvudsak varit tillräcklig. Granskningen visar dock att det finns nämnder och bolag som behöver utveckla sitt internkontrollarbete.
- Räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen och samtliga nämnder med dess ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2024.

Revisorerna i april 2025

Nämnder och bolagsstyrelser

I detta avsnitt redovisas de kriterier som ligger till grund för revisionens bedömningar. I tabell på sidorna 12 och 13 redovisas samtliga bedömningar. Därefter kommenteras de brister som har identifierats.

BEDÖMNINGSKRITERIER OCH DEFINITIONER

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden/styrelsen har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/Styrelsen och vd:

- Har ett resultat som är förenligt med kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning

✔ *I allt väsentligt tillfredsställande.* Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Eventuella rekommendationer behöver åtgärdas (grön markering).

● *Delvis tillfredsställande.* Bedömningskriterier bedöms delvis vara uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer (gul markering).

✖ *Inte tillfredsställande.* Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer (röd markering).

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd/styrelse, förvaltnings- eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten bedrivs effektivt samt att lagar, förordningar och andra regler följs. Vidare att det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Nämnden/Styrelsen och vd:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden/styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.

- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

✓ *I huvudsak tillräcklig.* Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Eventuella rekommendationer behöver åtgärdas (grön markering).

● *Delvis tillräcklig.* Bedömningskriterierna bedöms vara delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer (gul markering).

✗ *Inte tillräcklig.* Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som måste åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer (röd markering).

Räkenskaper

Nämnden ansvarar för att den ekonomiska redovisningen upprättas i enlighet med stadens anvisningar.

Bedömningskriterier

- Stadens anvisningar.

Bedömning

✓ *Upprättade enligt anvisningar.* Det kan förekomma mindre avvikelser. Eventuella rekommendationer ska åtgärdas (grön markering).

✗ *Ej upprättade enligt anvisningar.* Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer (röd markering).

REVISORERNAS BEDÖMNINGAR ÅR 2024

	Verksamhet	Ekonomi	Intern kontroll	Räkenskaper
FACKNÄMNDER				
Arbetsmarknadsnämnden	✓	✓	✓	✓
Exploateringsnämnden	●	●	●	✓
Fastighetsnämnden	✓	●	✓	✓
Förskolenämnden	✓	✓	●	✓
Idrottsnämnden	✓	✓	✓	✓
Kulturnämnden	✓	✓	✓	✓
Kyrkogårdsnämnden	✓	✓	●	✓
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	✓	✓	✓	✓
Servicenämnden	✓	✓	✓	✓
Socialnämnden	✓	✓	✓	✓
Stadsbyggnadsnämnden	●	✓	✓	✓
Trafiknämnden	✓	✓	✗	✓
Utbildningsnämnden	●	✓	●	✓
Valnämnden	✓	✓	✓	✓
Äldrenämnden	✓	✓	✓	✓
Överförmyndarnämnden	●	✓	✓	✓
STADSDELSNÄMNDER				
Bromma	✓	✓	●	✓
Enskede-Årsta-Vantör	✓	✓	✓	✓
Farsta	✓	✓	●	✓
Hägersten-Älvsjö	✓	✓	✓	✓
Hässelby-Vällingby	✓	✓	✓	✓
Järva	●	✓	✓	✓
Kungsholmen	✓	✓	✓	✓
Norra innerstaden	✓	✓	✓	✓
Skarpnäck	✓	✓	✓	✓
Skärholmen	✓	✓	●	✓
Södermalm	✓	✓	✓	✓

REVISORERNAS BEDÖMNINGAR ÅR 2024

	Verksamhet	Ekonomi	Intern kontroll	Räkenskaper ¹
MODERBOLAGET				
Stockholms Stadshus AB	✓	✓	✓	✓
DOTTERBOLAG				
AB Familjebostäder	✓	✓	●	✓
AB Stockholmshem	✓	✓	●	✓
AB Stokab	✓	✓	✓	✓
AB Svenska Bostäder	✓	✓	●	✓
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	✓	✓	✓	✓
Kulturhuset Stadsteatern AB	✓	✓	●	✓
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	✓	●	✓	✓
Mässfastigheter i Stockholm AB	✓	✗	●	✓
Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB	✓	✓	✓	✓
S:t Erik Försäkrings AB	✓	✓	✓	✓
S:t Erik Markutveckling AB	✓	✓	✓	✓
Stockholm Business Region AB, SBR	✓	✓	✓	✓
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	✓	✗	✓	✓
Stockholms Hamn AB	✓	✓	●	✓
Stockholms Stads Parkerings AB	✓	✓	✓	✓
Stockholm Vatten och Avfall AB, SVOA	✓	✓	●	✓

¹⁾ Auktoriserade revisorers bedömning. Kriterier är årsredovisningslag och bokföringsnämndens allmänna råd.

KOMMENTAR TILL BEDÖMNINGAR

Nedan följer en kort kommentar som förklarar bakgrunden till varför en nämnd eller bolag fått bedömningar som betyder att brister har identifierats. I föregående tabell har dessa nämnder/bolag markerats med gul eller röd färg.

Facknämnder

Exploateringsnämnden

Bedömningen är att nämndens verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat, i likhet med föregående år, delvis är tillfredsställande. Detta beror främst på att nämnden inte når upp till kommunfullmäktiges mål avseende bostadsbyggandet. Nämnden redovisar också negativa avvikelser mot kommunfullmäktiges budget, både vad gäller drift- och investeringsverksamheten.

Vidare är bedömningen att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll delvis är tillräcklig. Nämnden har under året arbetat med att åtgärda de brister som tidigare noterats i anläggningsredovisningen. Det finns dock fortfarande brister kopplat till redovisning av materiella anläggningstillgångar. Nämnden behöver säkerställa en organisation som framöver kan säkerställa en korrekt redovisning.

Fastighetsnämnden

Nämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundas i att såväl drift- som investeringsverksamheten avviker negativt i förhållande till kommunfullmäktiges budget.

Förskolenämnden

Bedömningen är att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med föregående år, delvis är tillräcklig. Nämnden har, efter att ha prognosticerat ett budgetöverskott, riktat del av överskottet till stadsdels-

nämnderna, vilket strider mot kommunallagen. Vidare behöver nämndens väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan utvecklas.

Kyrkogårdsnämnden

Bedömningen är att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med föregående år, delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på att nämnden inte i alla delar följt stadens riktlinjer för intern kontroll respektive för investeringar. Vidare behöver nämnden åtgärda tidigare rekommendationer, bland annat gällande upphandling, avtalsförvaltning och investeringar.

Stadsbyggnadsnämnden

Bedömningen är att nämndens verksamhetsmässiga resultat, i likhet med föregående år, delvis är tillfredsställande. Nämnden når inte upp till kommunfullmäktiges mål avseende bostadsplanering.

Trafiknämnden

Bedömningen är att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med tidigare år, inte är tillräcklig. Nämnden har under året bedrivit ett aktivt arbete för att stärka den interna kontrollen i enlighet med tidigare rekommendationer. Det återstår dock fortfarande att fastställa och implementera nya rutiner samt arbetssätt avseende en rad områden. Vidare har årets granskningar visat, i linje med tidigare års granskningar, på behov av mer samordnad och strategisk styrning samt att information dokumenteras och kommuniceras på ett enhetligt och strukturerat sätt.

Utbildningsnämnden

Bedömningen är att nämndens verksamhetsmässiga resultat, i likhet med föregående år, delvis är tillfredsställande. Nämnden når inte upp till kommunfullmäktiges mål avseende elevers kunskap, trygghet, studiero och inflytande.

Vidare är bedömningen att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med föregående år, delvis är tillräcklig. Liksom tidigare år konstateras att det finns utmaningar med att säkerställa den interna kontrollen inom flera områden och för samtliga skolenheter. Årets granskning visar bland annat på brister avseende hantering av skolfrånvaro och efterlevnaden av offentlighetsprincipen. Vidare konstateras att flera rekommendationer från tidigare års granskningar kvarstår att åtgärda.

Överförmyndarnämnden

Bedömningen är att nämndens verksamhetsmässiga resultat delvis är tillfredsställande. Bedömningen grundas bland annat på att handläggningstiderna ökat väsentligt inom flera processer, exempelvis gällande granskning av redovisningshandlingar, handläggning av arvsskiftet och fastighetsförsäljningar samt hantering av överklaganden.

Stadsdelsnämnder

Bromma

Bedömningen är att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med föregående år, delvis är tillräcklig. Brister har återkommande noterats i årets granskningar. Bristerna finns i flera verksamhetsområden och rör framför allt avsaknad av kontroller och uppföljning. Vidare konstateras att flera rekommendationer från tidigare års granskningar kvarstår att åtgärda.

Farsta

Bedömningen är att nämndens interna styrning, uppföljning och kontroll, i likhet med föregående år, delvis är tillräcklig. Brister, främst gällande rutiner och sys-

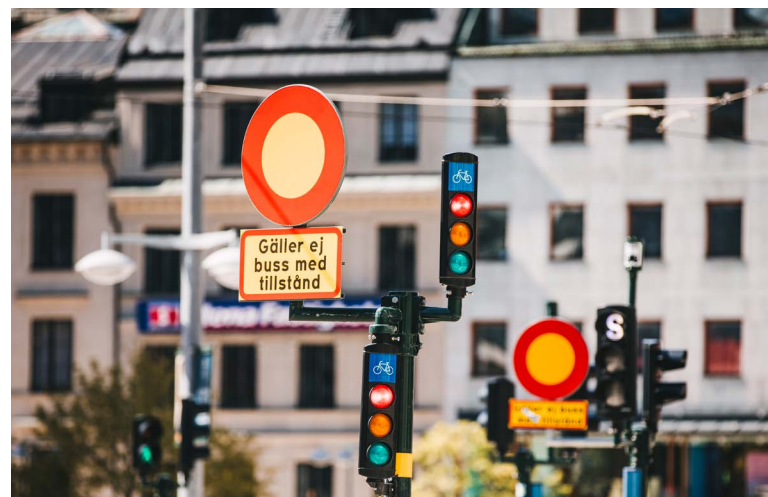
tematiska kontroller, har noterats i årets granskningar. Ett exempel är att det förekommer att förskolepersonal inte anmäler oro till socialtjänsten samt att anmälningar inkommer sent. Vidare är flera av revisionens tidigare lämnade rekommendationer ännu inte åtgärdade.

Järva

Bedömningen är att nämndens verksamhetsmässiga resultat delvis är tillfredsställande. Bedömningen grundas på att flera verksamhetsmål för nämndens kärnverksamhet uppfylls delvis eller, i ett fall, inte alls. Vidare visar årets granskningar att anmälningsskyldigheten gällande orosanmälningar i förskolan inte säkerställs fullt ut och att arbetet med genomförandeplaner inom hemtjänsten behöver stärkas.

Skärholmen

I likhet med tidigare år bedöms nämndens interna kontroll, uppföljning och styrning vara delvis tillräcklig. Årets bedömning grundar sig på att granskningar visar på brister gällande genomförandeplaner inom hemtjänsten, avtalsuppföljning av utförare inom funktionsnedsättning samt kontroll av HVB (Hem för vård eller boende). Det kvarstår också rekommendationer att åtgärda från tidigare års granskningar avseende den interna kontrollen inom nämndens kärnverksamhet. Det finns risk för att bristerna kan påverka utförandet av insatser till brukare om inte nämnden vidtar åtgärder snarast möjligt.

Dotterbolag

AB Familjebostäder

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bolaget behöver bland annat stärka den interna kontrollen avseende direktupphandling, bostadsuthyrning och hantering av inventarier. Vidare behöver bolaget säkerställa efterlevnad av lagar och regler samt att fastställda arbetssätt följs. Därutöver behöver bolaget fortsätta det påbörjade utvecklingsarbetet gällande riskhantering och avtalsuppföljning.

AB Stockholmshem

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bolaget har dock stärkt den interna kontrollen under året, bland annat genom att fastställa strukturer för det generella internkontrollarbetet samt riskhanteringen. Arbetet kvarstår med att tydliggöra och konkretisera ansvar och innehåll samt implementera arbetssätten i hela organisationen. Bolaget behöver även stärka efterlevnaden av rutiner gällande uthyrning av bostäder och hantering av inventarier.

AB Svenska Bostäder

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Arbetet kvarstår bland annat för att säkerställa att linjeorganisationen löpande kontrollerar och följer upp efterlevnad till lagar och regler samt systematiskt hanterar risker. Bolaget behöver även stärka efterlevnaden av rutiner för uthyrning av bostäder och hantering av inventarier. Vidare behöver bolagets väsentlighets- och riskanalys utvecklas så att risker för välfärdsbrottslighet omhändertas.

Kulturhuset Stadsteatern AB

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Arbetet med den interna kontrollen har under året utvecklats och i högre utsträckning integrerats i styrning och uppföljning. Arbetet kvarstår bland annat för att stärka den

interna kontrollen vid direktupphandling och avtalsförvaltning. Bolaget bör även stärka sitt förebyggande arbete mot oegentligheter avseende kostnader kopplat till resor och representation. Därutöver har bolaget ett fortsatt behov av att utveckla planen för intern kontroll.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets ekonomiska resultat bedöms som delvis tillfredsställande. Resultatet avviker från bolagets resultatkrav.

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bedömningen är att bolagets ekonomiska resultat inte är tillfredsställande. Resultatet avviker från bolagets resultatkrav. Avvikelsen beror främst på både lägre intäkter för genomförda event och högre personalkostnader än budgeterat.

Vidare bedöms bolaget ha en delvis tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bolaget har under året stärkt den interna kontroll avseende förtroendekänsliga poster, kostnadskontroll och offentlighetsprincipen. Fortfarande behövs beslut om både en kort- och långsiktig ekonomisk åtgärdsplan för att nå en ekonomi i balans. Den interna kontrollen inom upphandlingsområdet behöver stärkas samt följsamheten till dataskyddsförordningen säkerställas.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Bedömningen är att bolagets ekonomiska resultat inte är tillfredsställande. Resultatet avviker från bolagets resultatkrav med cirka 21 mnkr. Budgetavvikelsen beror främst på en kompensation till hyresgäst under tiden Avicii Arena varit stängd för renovering. Vidare överskrids kommunfullmäktiges investeringsbudget med drygt 70 procent. Avvikelsen beror på snabbare framdrift än planerat i moderniseringen av Avicii Arena.

Stockholms Hamn AB

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bland annat behöver styrning och uppföljning av kaj- och markanläggningar utvecklas och följsamheten till

NIS-direktivet förbättras. Vidare behöver rutiner för att hantera arkivering och gallring av handlingar stärkas. Bolaget behöver också säkerställa att obligatoriska utbildningsinsatser genomförs inom området dataskydd och informationssäkerhet.

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA)

Bedömningen är att bolaget delvis har tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bolaget har under året vidtagit åtgärder för att stärka styrningen

av investeringar, men arbete kvarstår. Bland annat behöver rapporteringen till bolagsstyrelsen och Stockholms Stadshus AB stärkas gällande konsekvensanalyser i de fall investeringar inte kan genomföras enligt plan. Även bolagets väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan bör utvecklas så de omhändertar risker som berör bolagets kärnverksamhet samt oegentligheter.

Granskning 2024

Årets granskningar

Revisionskontoret granskar varje år stadens verksamhet. Granskningarna utgör underlag för revisorernas bedömningar. Vad som granskas prioriteras utifrån en bedömning av risk och väsentlighet och med hänsyn till vad som granskats tidigare år. Risk betyder i detta sammanhang risk för att verksamheten inte lever upp till lagstiftning, kommunfullmäktiges mål och beslut eller risk för brister i den interna kontrollen. Ett urval av de granskningar som genomförts under 2024 redovisas i korthet i detta avsnitt.

Pedagogisk verksamhet

Orosanmälningar i förskolan (rapport nr 2)

Anmälningsskyldigheten uppfylls inte fullt ut.

Arbetsätt för att anmäla oro för barn i förskolan som misstänks fara illa har granskats. Stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Järva samt förskolenämnden och socialnämnden har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Det finns arbetssätt för att upptäcka barn som riskerar att fara illa.
- Rutinerna är inte tillräckligt tydliga för att vägleda förskolepersonalen.
- Ovisshet kring allvarlighetsgrad leder till överväganden som i sin tur kan medföra att orosanmälningar sker sent eller inte alls.
- Stadsdelsnämndernas handläggning av orosanmälningar sker i enlighet med socialtjänstlagens bestämmelser.
- Socialtjänsten återkopplar till förskolan i enlighet med de krav som ställs i lagstiftningen.
- Förskolan deltar vanligtvis inte i socialtjänstens anmälningsmöten.
- Staden redovisar årligen statistik över orosanmälningar, men analys av denna saknas.

Att uppmärksamma skolfrånvaro (rapport nr 5)

Det förebyggande arbetet behöver stärkas.

Arbetet för att uppmärksamma och hantera elevers frånvaro i grundskolan har granskats. Utbildningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby och Norra innerstaden har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Det finns arbetssätt för att uppmärksamma och hantera elevers frånvaro.
- Samsynen mellan skola och socialtjänst behöver stärkas.
- Det finns risk att utredning av upprepad eller längre frånvaro inte alltid anmäls till utbildningsnämnden, vilket är ett krav enligt skollagen.
- Både utredning vid frånvaro och det förebyggande arbetet behöver stärkas.
- Systemstödet för dokumentation och utredning av upprepad eller längre frånvaro uppges vara bristfälligt.

Skolbibliotek

Skolbiblioteksplanen följs.

Utbildningsnämnden har granskats avseende grundskoleelevers tillgång till skolbibliotek. Skollagen ställer krav på att samtliga elever ska ha tillgång till ett bibliotek.

Granskningen visar att:

- Nämnden har beslutat om en skolbiblioteksplan.
- De flesta av stadens grundskoleelever har tillgång till skolbibliotek.
- Några enstaka skolor behöver genomföra ett större utvecklingsarbete för att nå upp till lagens krav.
- Skolbibliotekens integrering i den pedagogiska verksamheten varierar.
- Mediateket erbjuder goda möjligheter till anpassat material för elever med särskilda behov.

Socialtjänst

Stadens arbete mot våld i nära relationer (rapport nr 1)

Insatser ges till kvinnor som söker stöd.

Stadens arbete för att stödja kvinnor som utsatts för våld i nära relation har granskats. Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Södermalm samt socialnämnden och Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har ingått i granskningen.

Granskningen visar att:

- Kvinnor erbjuds insatser i enlighet med lagar, föreskrifter och kommunfullmäktiges intention.
- Skyddat boende finns för olika behov av stöd.
- Samtalsstöd och stöd i grupp erbjuds bland annat genom de fyra relationsvårdsteamerna (RVC).
- Socialnämnden samordnar ett utvecklingsarbete som bland annat syftar till att säkerställa att det stöd som erbjuds är likvärdigt, oavsett i vilken stadsdel som den som utsatts för våld bor i.

Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet (rapport nr 4)

Arbetet behöver stärkas.

Socialtjänstens insatser till barn och unga för att förebygga och förhindra normbrytande beteende samt kriminell utveckling har granskats. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Skärholmen.

Granskningen visar att:

- Stadens brottsförebyggande arbete har stärkts och följer aktuell lagstiftning.
- Socialtjänstens arbete har organiserats i enlighet med kommunfullmäktiges styrning.
- Socialtjänsten erbjuder merparten av de insatser som Socialstyrelsen rekommenderar för målgruppen.
- Det finns ingen samlad kunskap om hur utbredd användningen är av de insatser som erbjuds.
- Användningen av strukturerade bedömningsinstrument för att identifiera barn och unga i riskzon för kriminalitet behöver öka.

- Resultatet av erbjudna insatser behöver utvärderas genom individbaserad systematisk uppföljning.
- Granskade stadsdelsnämnder behöver säkerställa att genomförandeplaner upprättas för alla insatser i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer.

Delegering av läkemedelshantering

Åtgärder behöver vidtas.

Delegering av läkemedelshantering vid grupp- och serviceboenden (LSS) har granskats. Rutiner ska finnas för att minska risken för läkemedelsrelaterade vårdskador. Socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Skärholmen och Hägersten-Älvsjö har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Lokala instruktioner för läkemedelshantering saknas vid de flesta granskade boenden.
- Giltiga delegeringar finns, men dokumentation av genomförd utbildning inför delegering brister.
- Gemensamma rutiner för uppföljning och förnyelse av delegering saknas.
- Rutin för kontroller av signeringslistor saknas.
- Avvikelse rapporteringen brister, men ett nytt system ska införas som syftar till att underlätta rapporteringen.

Genomförandeplaner avseende hemtjänst

Regelverket efterlevs inte.

Stadsdelsnämndernas styrning och uppföljning avseende genomförandeplaner inom hemtjänsten har granskats. Socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar ställer krav på hur arbetet ska utföras. Granskningen har omfattat stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö, Järva, Kungsholmen, Norra Innerstaden, Skärholmen och Södermalm.

Granskningen visar att:

- Det frekvent förekommer att hemtjänstutföraren inte upprättar genomförandeplaner i tid, eller inte alls.
- De genomförandeplaner som tagits fram överensstämmer inte alltid med beställningen.

- Brukarna har varit delaktiga i de genomförandeplaner som tagits fram.
- Beställarenheten följer inte alltid upp biståndsbeslut innan beslutet upphör att gälla.
- Dokumentation vid uppföljning av biståndsbeslut brister.

Systematiskt brandskyddsarbete

Brandskyddsövningar har inte genomförts.

Systematiskt brandskyddsarbete vid vård- och omsorgsboenden har granskats. Granskningen har omfattat stadsdelsnämnderna Bromma, Kungsholmen och Skarpnäck.

Granskningen visar att:

- Det saknas en fullständig brandskyddsdocumentation vid boendena såsom aktuella riskanalyser och rutiner vid händelse av brand.
- Brandskyddsutbildningar har genomförts.
- De granskade boendena har inte genomfört brandskyddsövningar.
- Delegering av brandskyddsansvaret behöver tydliggöras avseende kvällar, nätter och helger.
- Nämnderna behöver utveckla uppföljningen av verksamheternas brandskyddsarbete.

Behörigheter till verksamhetssystem

Den interna kontrollen kan utvecklas.

En granskning av om stadsdelsnämnderna säkerställer att obehöriga inte har tillgång till skyddad information i socialtjänstens verksamhetssystem (sociala system), har genomförts. Granskningen har omfattat stadsdelsnämnderna Bromma, Farsta och Skarpnäck.

Granskningen visar att:

- Det finns en struktur och systematik för att hantera behörigheter.
- Egenkontroller av användares behörigheter genomförs. Dokumentation är inte enhetlig.
- Utförda egenkontroller behöver följas upp för att säkerställa att kontroller genomförts.

Ekonomi och räkenskaper

God ekonomisk hushållning (rapport nr 6)

Den långsiktiga ekonomistyrningen behöver stärkas.
Kommunstyrelsens arbete för att säkerställa god ekonomisk hushållning på kort och på lång sikt har granskats. Kommunallagen med dess förarbeten ställer krav på att riktlinjer ska finnas som tydliggör varför de finansiella målen är viktiga.

Granskningen visar att:

- Staden har en stark finansiell ställning.
- De finansiella målen har till stor del varit samma under flera mandatperioder. Målen har inte utvärderats.
- Få finansiella mål är styrande för kommunkoncernen som helhet.
- Styrdokumenten för god ekonomisk hushållning behöver utvecklas för att fullt ut stämma överens med kommunallagens intentioner.

- Det saknas en dokumenterad långsiktig ekonomisk analys som grund för styrningen.
- Kommunkoncernen har en betydande investeringsverksamhet, vilket på ett tydligare sätt behöver inkluderas i den ekonomiska styrningen.
- Det strategiska lokalförsörjningsarbetet behöver utvecklas. I dag finns ett överskott av lokaler för skolverksamhet och ett underskott av bostäder med särskild service.

Stadsdelsnämndernas ekonomistyrning

Nämnderna har en aktiv ekonomistyrning.

Stadsdelsnämndernas arbete för att styra och ha kontroll över ekonomin och om åtgärder vidtas vid behov för att säkra en ekonomi i balans har granskats. Granskningen har omfattat Enskede-Årsta-Vantör, Skärholmen och Södermalm.

Granskningen visar att:

- Arbetet sker i enlighet med kommunfullmäktiges budget och regler för ekonomisk förvaltning.
- Det finns fungerande processer för budgetering, uppföljning och prognoser.
- Fördelningen av ansvar och befogenheter är tydlig.
- Möjligheten att fördela om anslag mellan verksamhetsområden nyttjas av flera nämnder.
- Åtgärder vidtas vid behov för att hålla budget.
- Nämnderna får regelbundet information om det ekonomiska läget.

Investeringar i tidiga skeden

Kalkylarbetet kan utvecklas ytterligare.

En granskning har genomförts av fastighetsnämndens arbete med investeringar i tidiga skeden. Med tidiga skeden förstås processen till och med genomförandebeslut.

Granskningen visar att:

- Det finns en process och organisation samt systemstöd för arbetet med investeringar i tidiga skeden.
- Beslutsprocessen är tydlig och det finns en struktur för löpande uppföljning av projekten.
- Styrgruppsarbetet i mindre projekt kan förbättras.
- En dokumenterad rutin för kalkylering behöver tas fram samt en instruktion för att bedöma och kvantifiera risker och osäkerhet.
- Nämnden behöver säkerställa att samtliga investeringsprojekt följer den av kommunfullmäktige fastställda beslutsprocessen och nämndens egen projektstyrningsprocess.

Uppföljning och kontroll av investeringar

Den interna kontrollen har stärkts.

En granskning har genomförts av Stockholm Vatten och Avfall AB:s uppföljning och kontroll av investeringsprojekt.

Granskningen visar att:

- Uppföljning och kontroll av investeringar har stärkts. Rapportering sker mer frekvent och är mer omfattande än tidigare.

- Bolaget behöver fortsätta att följa de investeringsprojekt som har, eller riskerar att få, avvikelser.
- Nya styrdokument som stöd för styrgrupper och för kalkylarbetet har tagits fram. Dessa återstår dock att implementera.
- Bolaget behöver säkerställa att projektens rapportering omfattar uppgift om projektreserv samt eventuella avvikelser mellan beslutat och prognostiserat slutdatum.

Cykelinvesteringar

Kontroll och uppföljning behöver utvecklas.

En granskning har genomförts av trafiknämndens arbete med cykelinvesteringar. Ökad framkomlighet för cyklister är en av kommunfullmäktiges målsättningar.

Granskningen visar att:

- Det finns ett etablerat arbetssätt för att identifiera och prioritera cykelinvesteringar.
- Projekthandboken för investeringsprojekt används i varierad omfattning och projekt dokumenteras därför på olika sätt.
- I granskningen har flera avvikelser i projektens kalkyler noterats.
- Rapportering till nämnd kan stärkas genom att en prognos inkluderas för hur nämndens samlade cykelinvesteringar svarar mot kommunfullmäktiges målsättning.

Underhåll av tunnlar

Samordning och strategisk styrning behöver stärkas.

Trafiknämnden ansvarar för underhåll av sju tunnlar. Nämndens underhållsarbete har granskats.

Granskningen visar att:

- Det saknas en tydlig samordning och strategisk styrning för underhåll av tunnlar.
- Underhållsplaneringen sker i huvudsak för ett år i taget. Det saknas en samlad bild av underhållsbehovet på längre sikt.
- Arbetssätt och dokumentation av underhållsbehov skiljer sig åt mellan olika delar av underhållsarbetet.

- Det svårt att få en överblick över det underhåll som genomförts samt bedöma om det motsvarar det faktiska behovet.
- Det finns indikationer på att underhållsarbetet inte är tillräckligt för att bevara anläggningarnas funktion på längre sikt.

Taxor för vatten, avlopp och avfall

Faktureringsprocessen behöver stärkas.

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om taxorna för vatten och avlopp (VA-taxan) samt avfall är utformade på ett ändamålsenligt sätt. Vidare om beslut om taxor har beretts på korrekt sätt. Stockholm Vatten och Avfall AB har ingått i granskningen.

Granskningen visar att:

- Beslut om VA- och avfallstaxa har beretts på korrekt sätt.
- Den interna kontrollen avseende faktureringsprocessen behöver stärkas för att säkerställa att fakturering följer gällande taxor.
- Fördelningsnycklar för OH-kostnader bör om möjligt baseras på beräknade fördelningsnycklar.

Internbanken

Den interna kontrollen bedöms vara tillräcklig.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunkoncernens internbank. Granskning har bland annat genomförts avseende efterlevnaden till stadens finanspolicy och placeringspolicy för donationsstiftelse.

Granskningen visar att:

- Det finns väl fungerande processer och dokumenterade rutinbeskrivningar.
- Ansvaret är fördelat på ett tydligt sätt.
- Det genomförs systematiska kontroller och avstämningar.

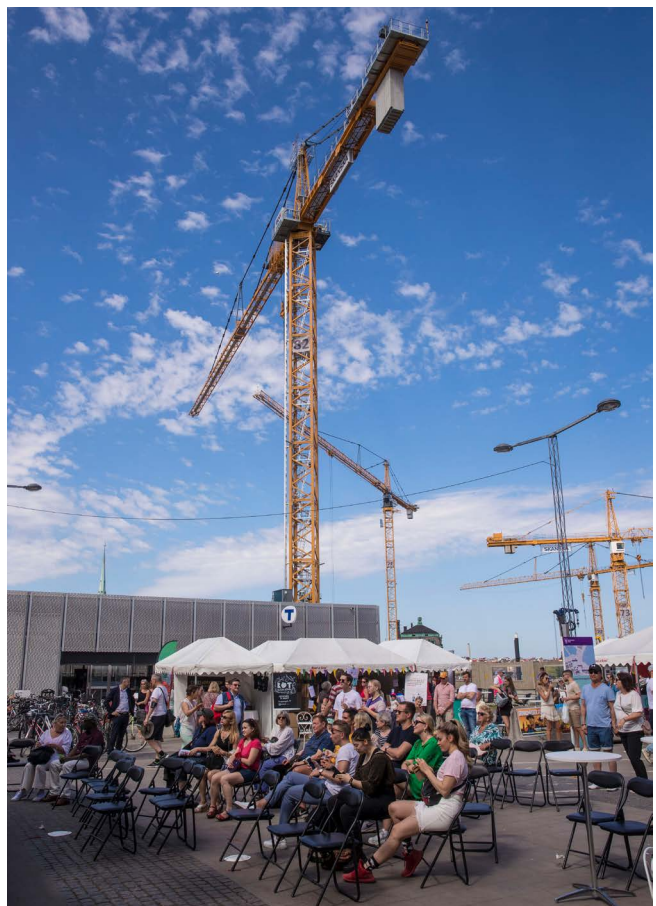
Årsredovisning och räkenskaper

Har upprättats i enlighet med regelverk.

Varje år granskas stadens räkenskaper och kommunkoncernens sammanställda räkenskaper utifrån efterlevnad av det regelverk som finns och om rapporteringen i årsredovisningen innehåller den information som krävs.

Granskningen visar att:

- Årsredovisningen i allt väsentligt har upprättats i enlighet med regelverk.
- Räkenskaperna bedöms vara rättvisande och ger i huvudsak en rättvisande bild av årets resultat och ställning.
- Under året har felaktigheter gällande redovisning av investeringar, som uppmärksammats i tidigare års granskning, till stor del rättats. Bedömningen är att de eventuella fel som kvarstår inte är av väsentlig karaktär och påverkar därmed inte stadens räkenskaper.

Oegentligheter

Kontroller för att motverka oseriösa leverantörer (rapport nr 3)

Arbetet med seriositetskontroller kan utvecklas.

En granskning har genomförts av hur så kallade seriositetskontroller används för att minska risken för att göra affärer med oseriösa leverantörer. Att dokumentera arbetet är viktigt för att kunna vidta sanktionsmöjligheter eller häva avtal. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, servicenämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB.

Granskningen visar att:

- Ansvar och roller för att genomföra seriositetskontroller är tydliga.
- Seriositetskontroller genomförs, men dokumenteras inte alltid.
- Dokumenterade rutiner saknas för vad som utgör en avvikelser efter genomförd kontroll.
- Arbetet kan utvecklas genom att i högre utsträckning använda Ekobrottsmyndighetens checklista som utgångspunkt för vilka kontroller som ska göras.

Förebyggande arbete mot oegentligheter

Risikanalyserna behöver utvecklas.

Att arbeta förebyggande för att förhindra förekomsten av oegentligheter är av vikt för att upprätthålla allmänhetens förtroende och skydda stadens tillgångar. En granskning av det förebyggande arbetet har därför genomförts. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna Södermalm, Farsta, Hässelby-Vällingby och Skärholmen samt Kulturhuset Stadsteatern AB, Stockholms Stads Parkerings AB, Stockholm Business Region AB, Skolfastigheter i Stockholm AB och Stockholm Vatten och Avfall AB har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Det finns rutiner och arbetssätt för att förebygga och hantera oegentligheter och förtroendeskadligt agerande.

- Kännedomen om rutiner och riktlinjer är i huvudsak god.
- Ledningens förhållningssätt till mutor, jäv och otillåten påverkan är tydligt uttalad.
- Det finns etablerade rutiner för att rapportera misstanke om oegentligheter eller förtroendeskadligt agerande.
- Riskanalysarbetet behöver utvecklas för att fånga upp risker inom samtliga verksamhetsområden.

Ägar- och ledningsprövning

Kontroller för att stävja brott kan utvecklas.

Förskolenämndens ägar- och ledningsprövning av fristående förskolor har granskats. Ägar- och ledningsprövning regleras i skollagen. Den omfattar en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar, lagefterlevnad, demokrativillkor samt kunskap om att bedriva förskoleverksamhet.

Granskningen visar att:

- Skolinspektionen har i sin tillsyn 2024 bedömt att nämnden uppfyller skollagens krav.
- Ägar- och ledningsprövning genomförs både i ansöknings- och i tillsynsprocessen.
- Rutiner och checklistor tillämpas i myndighetsutövningen.
- Kontroller kan utvecklas för att minska risken för oegentligheter och välfärdsbrott.
- Nämnden behöver säkerställa att tillsyn prioriteras där störst risk finns för oegentligheter och välfärdsbrottslighet.

Visselblåsarfunktionen

Funktionen är etablerad.

En väl fungerande visselblåsarfunktion är en del i det förebyggande arbetet mot oegentligheter. Kommunstyrelsen ansvarar för visselblåsarfunktionen som inrättades under 2022 i samband med att funktionen blev ett krav i lagstiftningen. Även Kungsholmens stadsdelsnämnd, kulturnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Utredningsfunktionen har etablerade rutiner och arbetssätt.
- Det finns rapporteringskanaler både på den interna och den externa webben.
- Kännedomen om visselblåsarfunktionen är god bland medarbetare.
- Lagens krav på återrapportering till visselblåsaren efterlevs.
- Kommunstyrelsen får årligen en rapport som omfattar statistik och en analys av inkomna ärenden.

Utbetalning av arvoden

Kontroller vid utbetalning bör förbättras.

En granskning har genomförts av överförmyndarnämndens interna kontroll gällande utbetalning av arvoden i enlighet med Föräldrabalken (1949:381).

Granskningen visar att:

- Ställföreträdarnas årsräkningar av huvudmännens inkomster och utgifter granskas av förvaltningen.
- Det går inte att styrka att ställföreträdarnas redogörelser för utfört uppdrag åt huvudmännen har granskats av förvaltningen.
- Ingen tvåhandsprincip tillämpas i samband med arvodesutbetalningar. Tvåhandsprincipen minskar risken för oegentligheter, förtroendeskadligt beteende samt handhavandefel.
- Egenkontroller kopplat till arvodesutbetalningar sker enligt uppgift, men resultatet av kontrollerna har inte dokumenterats.

Lokalupplåtelser

Styrningen behöver stärkas.

S:t Erik Markutveckling AB:s hantering av lokalupplåtelser har granskats. Granskningen har haft särskilt fokus på bolagsdirektivet att lokaler inte ska upplåtas till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Granskningen visar att:

- Det saknas interna riktlinjer och rutiner som styr uthyrningsverksamheten.
- Bolaget har i avtalet med leverantören som handhar att ta fram potentiella hyresgäster, ställt krav på kontroller av betalningsförmåga.
- Det genomförs inga systematiska kontroller av att tillgång till lokaler inte ges till någon aktör i strid med bolagsdirektivet.
- Det saknas kontroller i syfte att minska risken för oegentligheter.

Bostadsuthyrningsverksamheten

Det finns brister i regelefterlevnad.

Bostadsbolagens handläggning av överlåtelse, byten samt tillstånd att hyra ut i andra hand har granskats. Systematisk löpande uppföljning av handläggning är viktigt både för att säkerställa följsamhet till lagstiftning och i syfte att förebygga oavsiktliga och avsiktliga fel.

Granskningen visar att:

- AB Stockholms hem har i huvudsak en tillräcklig kontroll inom området.
- AB Familjebostäder behöver utveckla de skriftliga rutinerna och ärendedokumentationen.
- AB Svenska Bostäder gallrar handlingar omedelbart efter beslut. Detta försvårar både bolagets egen uppföljning och möjligheten att granska om handläggningen har skett på korrekt sätt.

Övrig granskning

Lokala åtgärdsprogram (LÅP)

Arbetet med att vidta åtgärder går långsamt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) har granskats avseende arbetet med lokala åtgärdsprogram för att uppnå god vattenstatus. Kommunfullmäktige beslutade 2015 om en övergripande handlingsplan.

Granskningen visar att:

- Totalt antal lokala åtgärdsprogram som tagits fram når inte upp till målsättningen i handlingsplanen.
- De lokala åtgärdsprogram som finns saknar prioritering av åtgärder samt kostnader för drift och underhåll.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden rapporterar inte aktuell genomförandetakt av arbetet med lokala åtgärdsprogram till kommunfullmäktige.
- SVOA har genomfört 2 av 70 åtgärder i de lokala åtgärdsprogram som finns.
- Det finns risk för att staden inte uppnår länsstyrelsens mål för god ekologisk och kemisk status i vattenföremåster (2027).

Inventarier

Bostadsbolagen behöver stärka kontrollen.

En granskning har genomförts av den interna kontrollen gällande hantering av maskiner och inventarier. AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder samt Stockholms Hamn AB har omfattats av granskningen.

Granskningen visar att:

- Bostadsbolagens befintliga rutiner behöver kompletteras med vad som gäller för stöldbegärliga inventarier.
- Bostadsbolagens inventarier är inte märkta på ett sådant sätt att de enkelt kan jämföras med anläggningsregistret, vilket försvårar uppföljning.
- Bostadsbolagen genomför inte inventering i tillräcklig utsträckning för att säkerställa lagefterlevnad.

- Stockholms Hamn AB har i huvudsak en tillräcklig intern kontroll inom området.

Inventering av konst

Hanteringen av stadens konstsamling behöver förbättras.

Kulturnämndens hantering av stadens konstsamling har granskats med fokus på utlåning och vård av konstverk.

Granskningen visar att:

- En stor del av konsten har inte placerats i stadens lokaler utan finns i magasin.
- I magasinen saknas särskild klimatanläggning för att bevara konsten.
- Det saknas plan för konservering av konstverk.
- Flera konstverk saknas. Det finns ingen plan för att återfinna dessa.
- Det finns inga kontroller av att utlånad konst hanteras varsamt och är placerad enligt avtal.

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Trafiknämnden behöver utveckla sitt arbete.

Trafiknämndens och servicenämndens handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade har granskats. Servicenämnden handlägger tillstånden på delegation av trafiknämnden.

Granskningen visar att:

- Ansvar och roller framgår tydligt i överenskommelse mellan parterna.
- Handläggning sker i enlighet med trafikförordningen.
- Servicenämnden genomför egenkontroll av handläggning löpande.
- Trafiknämnden bör besluta om kriterier för återkallande av tillstånd.
- Trafiknämndens instruktioner har inte uppdaterats utifrån Transportstyrelsens allmänna bestämmelser.

Avtalsuppföljning

Arbetet med avtalsuppföljning behöver generellt stärkas. Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Hässelby-Vällingbys interna kontroll avseende avtalsuppföljning har granskats.

Granskningen visar att:

- Den interna kontrollen avseende uppföljning av ingångna avtal behöver förbättras för att säkerställa att upphandlade leverantörer utför sina uppdrag till de priser och till den kvalitet som avtalats.
- Uppföljningsplaner upprättas i dagsläget inte i samband med att upphandling sker.
- Avtalsuppföljning genomförs, men dokumenteras inte alltid.
- Det saknas kontroller av att avtalsuppföljning har genomförts.
- Det finns inga nedtecknade rutiner för hur jävsfrågan ska hanteras inom upphandlingsområdet.

Uppföljning av rekommendationer

Stadsrevisionen genomför årligen granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. Utifrån genomförda granskningar lämnas rekommendationer kopplade till identifierade brister eller utvecklingsområden. Rekommendationerna följs upp kommande år för att stämma av om verksamheten vidtagit åtgärder i linje med lämnade rekommendationer. Nytt för i år är att moderbolaget Stockholms Stadshus AB ställer krav på att dotterbolagen ska redovisa hur arbetet med att vidta åtgärder fortgår.

Årets uppföljande granskning visar att nämnder och bolagsstyrelser generellt vidtar åtgärder utifrån de rekommendationer som revisionen lämnat. Utvecklingsarbetet tar dock olika lång tid beroende på rekommendation. Ett område där rutiner behöver skärpas är kontroller för att förebygga och upptäcka oegentligheter. För stadsdelsnämnderna noteras bland annat fortsatt brister i arbetet med styrning och uppföljning av genomförandeplaner. Ett annat område som granskats och där det tagit tid att etablera tillräckliga rutiner och arbetssätt är styrning och kontroll av investeringar. Vad gäller den ekonomiska redovisningen har tidigare noterade avvikelser från regelverk avseende hur investeringar ska redovisas i huvudsak åtgärdats.

Stöd till unga vuxna med funktionsnedsättning att komma i arbete (rapport nr 4 2022)

Den uppföljande granskningen av stadens stöd för att unga vuxna med funktionsnedsättning ska komma ut i arbete visar att utveckling har skett, men att det kvarstår arbete.

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden har tecknat en samverkansöverenskommelse gällande elever i övergång från anpassad gymnasieskola till arbete eller studier. Det ges numera ett strukturerat stöd till elever under deras sista år i anpassad gymnasieskola för att eleverna ska få en praktikplats eller arbete. Detta sker via biståndsbedömning enligt 4 kap. 2 § i socialtjänstlagen där bland andra arbetsmarknadsnämnden är utförare av insatserna.

I den uppföljande granskningen noteras att stadens övriga nämnder och bolag ännu inte arbetar tillräckligt aktivt för att skapa tjänster för målgruppen. Revisionen anser därför att det finns en risk för att kommunfullmäktiges målsättning inom området inte uppnås.

Uppföljande granskning visar att det fortfarande kvarstår behov av att strukturera stöd till de elever som inte bedöms kunna arbeta eller studera. Dessa elever omfattas framförallt av insatser som daglig verksamhet, vilket

regleras av Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Det finns i dagsläget ingen samverkansöverenskommelse mellan utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna för dessa elever. Revisionen anser det är av vikt att staden ger likvärdigt stöd till samtliga elever som går i anpassad gymnasieskola.

Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt (rapport nr 9 2023)

Uppföljning av rekommendationer gällande granskning av samhällsviktiga investeringsprojekt visar att flertalet rekommendationer har åtgärdats. Kommunstyrelsen har stärkt uppföljningen av pågående investeringsprojekt bland annat genom utökad rapportering av större investeringsprojekt samt projekt med större avvikelser.

Uppföljning av rekommendationer avseende stadens medfinansiering visar att de underlag som tagits fram inför beslut och redovisningar har tydliggjorts gällande redovisning av både budget och utfall för perioden och hela projektet. Även redogörelsen av stadens åtaganden i årsredovisningen har förbättrats något. Återstående rekommendation gällande stärkt styrning och kontroll avseende underlag till investeringar kommer att följas upp under 2025.

Implementering och efterlevnad av dataskyddsförordningen

Revisionen genomförde under 2019 flera granskningar i syfte att bedöma implementering och efterlevnad av den då nyligen beslutade dataskyddsförordningen. Granskningarna omfattade samtliga nämnder. Granskningarna visade bland annat på brister i informationsklassning av data. Den uppföljande granskning som genomförts under 2024 och tidigare år visar att verksamheterna haft svårt att genomföra åtgärder i enlighet med lämnade rekommendationer. Det ingår numera i dataskyddsbudens uppdrag att årligen lämna en årsrapport där identifierade brister i efterlevnad av förordningen framgår. Revisionen tar del av dessa rapporter och kommer därför inte fortsätta att följa upp de rekommendationer som lämnats till nämnder och som ännu inte åtgärdats.

Även bolagen har granskats avseende efterlevnad av dataskyddsförordningen, vilka visar på liknande brister som för nämnderna. Då dessa granskningar har genomförts senare kommer dessa rekommendationer att följas upp ytterligare ett år.

Granskning av bostadsbolagen

Under året har den granskning av lokalupplåtelser som genomfördes på de tre bostadsbolagen under 2023 följts upp. Gemensamma iakttagelser var bland annat att systematisk uppföljning under upplåtelsetiden genomfördes i liten utsträckning samt att dokumentationen gällande beslut om hyresreduktioner behövde utvecklas. Uppföljningen visar att bolagen har tagit fram arbetssätt för att förbättra löpande kontroller. Stickprovsgranskning visar att också dokumentationen har förbättrats. AB Svenska Bostäder har påbörjat ett arbete för att åtgärda de rekommendationer som lämnades inom ramen för 2023 års granskning av lokalvårdsavtal. Årets granskning visar dock att bostadsbolagen generellt behöver fortsätta förbättra avtalsuppföljningen för att uppfylla kommunfullmäktiges direktiv om att kraftsamla i arbetet mot välfärdsbrottslighet.

AB Stockholmshem är operativt ansvarig för Störningsjourens verksamhet. Bolaget rekommenderades 2023 att se över verksamhet och befintliga samverkansöverenskommelser. Under 2024 har samarbetet med en privat stiftelse och en fastighetsägare utanför kommunen avslutats. Vidare har överenskommelser mellan stadens övriga bostadsbolag och Micasa Fastigheter i Stockholm AB setts över för att säkerställa lag- och regelefterlevnad.

Revisionsrapporter 2024

På webbsidan start.stockholm/revision finns revisionsrapporter för samtliga nämnder och bolag att ta del av. Där finns även rapporter som publicerats tidigare år.

Följande revisionsrapporter hänvisas till i denna årsredogörelse. Rapporterna finns att läsa i sin helhet på webben.

- Nr 1.** Stadens arbete mot våld i nära relationer
- Nr 2.** Orosanmälningar i förskolan
- Nr 3.** Kontroller för att motverka oseriösa leverantörer
- Nr 4.** Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet
- Nr 5.** Att uppmärksamma skolfrånvaro
- Nr 6.** God ekonomisk hushållning

Vill du få
information från
stadsrevisionen löpande?

Anmäl din e-post till:
revision.rvk@stockholm.se

start.stockholm/revision

Stockholms
stad